

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені Г.С. СКОВОРОДИ
ФАКУЛЬТЕТ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

До 300-річчя від дня народження Г.С. Сковороди

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ
НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

МАТЕРІАЛИ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ
ФАКУЛЬТЕТУ ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ

Випуск 12

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди
протокол № 9 від 21.09.2022 р.

ХАРКІВ – 2022

ББК 74.102.121
УДК 373.31: 811.161.2
М34

Редакційна колегія

Довженко Т.О. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету початкового навчання ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Ткаченко Л.П. – доктор педагогічних наук, завідувач кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Коваленко О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті, координатор з наукової роботи факультету початкового навчання ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Ємець А.А. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри теорії і методики викладання філологічних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Масюк О.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничо-математичних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті ХНПУ імені Г.С. Сковороди;

Партола В.В. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри природничо-математичних дисциплін у дошкільній, початковій і спеціальній освіті ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди
Протокол № 9 від 21.09. 2022 р.

Актуальні проблеми навчання і виховання молодших школярів. Матеріали наукової конференції студентів факультету початкового навчання: Збірник тез. – Вип. 12 / За заг. ред. Л.П. Ткаченко. – Харків: ХНПУ, 2022. – 48с.

У збірнику подано тези виступів на науково-практичній онлайн-конференції студентів факультету початкового навчання ХНПУ імені Г.С. Сковороди.

У матеріалах висвітлені актуальні проблеми розвитку культури мовлення, методики навчання української мови, сучасні проблеми вивчення дитячої літератури і методики літературного читання, навчання природничих і математичних дисциплін у початковій школі.

Тези друкуються в авторській редакції. Відповідальність за дотримання вимог академічної доброчесності та зміст несуть автори та їхні наукові керівники.

РОЗВИТОК МАТЕМАТИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ

Зінов'єва Вероніка

Науковий керівник – доктор педагогічних наук, професор О. М. Іонова

Проблема розвитку математичних здібностей учнів початкових класів є однією з найбільш актуальних як у методичній науці, так і в усьому навчальному процесі сучасної загальноосвітньої школи. Сама неоднорідність поглядів на поняття «математичні здібності» призводить до відсутності концептуально обґрунтованих методів, що в свою чергу створює труднощі в роботі вчителів.

Проблемою розвитку математичних здібностей в учнів займалися такі вчені, як О. Вовченко, О. Губенко, Г. Костюк, Б. Кременський, В. Крутецький, Н. Столяр, Л. Олексієнко, К. Платонов, В. Чудновський та ін.

Математичні здібності — це складне структурне психічне утворення, своєрідний синтез властивостей, інтегральна якість розуму, що включає різні його сторони і розвивається в процесі математичної діяльності. Математичні здібності не зводяться до наявності у дитини знань, умінь та навичок. Вони проявляються в швидкості, глибині, міцності оволодіння засобами і прийомами діяльності. Головними умовами формування математичних здібностей вважаються природні задатки та сприятливі умови навчання. Математичні здібності у дітей – один із видів природних талантів. Вони дають про себе знати з раннього віку і тісно пов'язані з розвитком таких видів інтелекту, як творчий потенціал, здатність до пізнання навколишнього світу.

В. Крутецький визначає такі ознаки наявності математичних здібностей у дітей: інтерес до математики; оволодіння певними математичними вміннями і навичками в ранньому віці; швидко оволодіння математикою; відносно високий рівень математичного розвитку, рівень досягнень. Враховуючи ці фактори розвитку математичних здібностей, можна зазначити, що система пізнавальних завдань, систематично застосована на уроках математики в початковій школі, буде стимулювати навчально-пізнавальну діяльність, розвиває гнучкість і нестандартність мислення школярів. Така система пізнавальних завдань має відповідати таким вимогам:

- збуджувати інтерес до їх розв'язання;
- спиратися на знання та досвід учнів;
- сприяти розвитку психічних механізмів, що є основою творчих здібностей (уваги, пам'яті, мислення, уяви);
- будуватися на міждисциплінарній (інтегративній) основі;
- бути спрямованими на оволодіння узагальненими прийомами пізнавальної діяльності, враховувати рівні розвитку творчості.

Отже, необхідність розвитку математичних здібностей учнів вимагає від учителя постійного пошуку шляхів їх формування. Щоб вивчення математики викликало в учня задоволення потрібно, щоб він заглибився у суть цієї науки, відчув внутрішній зв'язок усіх ланок міркувань. І тільки цілеспрямована робота вчителя та позитивне, мотивоване ставлення учня до предмету можуть привести до позитивних наслідків вирішення проблеми розвитку математичних здібностей учнів початкової.